

SLOVENSKI NAROD

Ishaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati: do 30 petič 4 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inserati petič vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravišтво: Knafljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34

Poština plačana v gotovini.

Krajačeve reforme

Minister trgovine in industrije dr. Krajač je že dolgo časa napovedoval, da bo izdelal in predložil vladi obsežen, podrobno formuliran načrt, kako bi se dala omiliti neznosna finančna in splošnogospodarska kriza, ki ne duši samo državnih financ, ampak še bolj privatno gospodarstvo. Današnja gospodarska kriza je res najhujša, kar ji pomni zgodovina naše mlade države. Vedno bolj se pojavljajo strahotne posledice vojnega razaranja in še bolj nesposobne, kratkovidne politike naših vlad. Zato je vsa javnost slečer z veliko skespo, a s simpatijo beležila vesti o dalekosežnih ukrepih, ki jih pripravlja minister dr. Krajač.

Včeraj je dr. Krajač naposled objavil svoj reformni načrt. Njegova vsebina je taka, da daje prav onim, ki so ga pričakovali s skespo in nezaupanjem in ki niso mogli verjeti, da bi bil sedanjí neplodni in neiskreni režim sposoben za delo, ki bi prineslo resno zboljšanje razmer. Krajačev načrt je obsežen, a vsebinsko ubog. Tudi ako ga vlada odobri, ne bo prinesel dosti koristi, kdor ga pazno premoštri, se ne more ubraniti vtisa, da je imel njegov avtor pred očmi bolj efekt pred svojimi volilci, kakor pa resne koristi države.

Res predlaga dr. Krajač mnogo pametnih stvari, a ničesar novega, ničesar velikega in res odločnega. Vsakdo bo pozdravil, da je treba v državnem gospodarstvu pomesti s korupcijo in strankarskim ali osebnim protekcionizmom; da naj se vse državne nabavke krijejo v prvi vrsti z domačo produkcijo, da naj se revidirajo one slovite, že prav operetne komisije v inozemstvu; da naj se odstranijo zlorabe pri državnih dobavah itd. Vse to so razni ministri in tudi cele vlade že ne samo predlagale, ampak tudi sklenile, a ostalo je vse pri stremu. Saj v teh raznih zlorabah ni vzrok za današnje nezdrave razmere, ampak so one same le njihova posledica. V zdravem, urejenem državnem gospodarstvu bi bili taki pojavi nemogoči, nemogoči vsaj v takem obsegu.

Z reformami je treba poseči globlje. Treba je preobraziti današnje mentaliteto, ki identificira državo s stranko, javno funkcijo s privatnimi interesi. Treba je pred vsem odpraviti nesmiselno centralizacijo vseh, tudi najbolj malenkostnih državnih poslov in izvesti pametno in smoteno decentralizacijo. Treba je postaviti vsa državna gospodarska podjetja na trgovsko bazo. Ko je bilo Belje v privatni upravi, je vrglo državi lepe milijone, danes je zelo pasivno. Ako bi bile naše železnice, naše pošte v privatnih rokah, bi bile gotovo aktivne, pri tem pa bi lahko nameščence bolje plačale in tarife znižale. In tako naprej. Povsod se kaže nezmožnost vladnega aparata.

V to sršenovo gnezdo pa si Krajač ne upa poseči, morda tudi ne more. Zato pa predpisuje, kako se znajo ženske pudrti in sminkati, kako oblačiti, kako morajo uradniki delati, da si v uradih ne smejo kulati kave itd. Same malenkosti in zunanosti, ki ne morejo prinesiti odrešitve, ako se istočasno ne izboljša ves duh naše državne uprave in ne reformira njen sistem. Teža žal od Krajačevega načrta ne moremo pričakovati, zato smo napram njemu zelo, zelo skeptični.

Izseljevanje muslimanov

— Sarajevo, 17. septembra. Reis ul Ulema Čaušević je podal novinarjem izjavo o izseljevanju muslimanov v Turčijo. To izseljevanje se je v zadnjem času zlasti razmahnilo v nekih krajih Bosne in Hercegovine. Reis ul Ulema je dejal, da mu je uspelo s pomočjo uglednih muslimanskih prvakov deloma ustaviti izseljevanje. K temu je pripomoglo tudi dejstvo, da so se neki izseljeniki vrnili iz Turčije, kjer so jim turške oblasti prepovedale bivanje. Reis ul Ulema je izjavil, da ima zanesljive podatke o slabem postopanju z muslimanskimi izseljeniki od strani turških oblastí. Naši izseljeniki so dobili tik pred četvrtjo nalogo, da se morajo naseliti na drugih krajih. Tako so ostali brez zemlje in denarja in so se morali vrniti v staro domovino.

KRIZA V ZEMLJORADNIŠKI STRANKI

— Beograd, 17. septembra. 19. in 20. t. m. se vrši v Šabcu kongres zemljoradniške stranke. Za kongres vlada veliko zanimanje. Politični krogi sodijo, da prinese kongres likvidacijo zemljoradniške stranke, ker obstajajo tri skupine, ki se pobijajo. Slabo kri je povzročila zlasti fuzija z Nemci. Mnogi pristaši so nezadovoljni z Joco Jovanovičem.

Ponesrečene politične akcije

Uzunović je res hotel izvesti rekonstrukcijo vlade in s tem prehiteti Pašičevce. — Kralj je odločitev odložil na oktober. — Klerikalci so ponujali vstop v vlado. — Potovanje radikalnih voditeljev v Cavtat.

— Beograd, 17. septembra. V političnih krogih se še vedno živahno komentira pot ministrskega predsednika na Bled in njegova avdijenca pri kralju. Danes se potrjujejo prvotne vesti, da je nameraval ministrski predsednik dejansko izvesti rekonstrukcijo svoje vlade ter na ta način preprečiti politične dogodke, ki se najvključijo za začetek oktobra in kojih žrtve naj bi postal v prvi vrsti ministrski predsednik Uzunović sam.

Kralj je odklonil vse predloge ministrskega predsednika Uzunovića ter odložil reševanje političnih vprašanj na začetek oktobra, to je po povratku iz Francije, kjer ostane osem do deset dni. V političnih krogih se govori, da tiči za ponesrečeno Uzunovićevo akcijo na Bledu minister za izenačenje zakonov dr. Sršić, katerega ministrstvo se koncem tega meseca ukinе in ki je hotel potom rekonstrukcije dobiti resor ministrstva pravde.

Te vesti so dospele tudi do ušes Nikole Uzunovića, ki so ga močno razburile. Ministrski predsednik, ki je običajno zelo miren, je bil danes v razgovoru z novinarji vidno nervozen. Predpoldne je odšel v radikalni klub v Narodni skupščini, kjer je bil v razgovoru s poslanci radikalne stranke. Tik pred 12. se je sestal pred Narodno skupščino z dr. Sršićem in z njim daljša časa govoril.

Politični krogi so nadalje opazili, da je par dni pred odhodom ministrskega predsednika na Bled došlo do v Beograd vodja SLS dr. Korošec, ki ga je spremljal dr. Kulovec. Dr. Korošec je baje ponudil sodelovanje svoje stranke v vladi ter bil pripravljen črtati iz svojega programa avtonomijo ter sodelovati v novi koalicijski v okviru.

Iz Ženeve

Zasedanje se zaključí 25. t. m. Velika recepcija naše delegacije.

— Ženeva, 17. septembra. Po informaciji iz predsedništva Društva narodov bo jensko zasedanje zaključeno 25. septembra.

— Ženeva, 17. septembra. Sinoči je priredila jugoslovenska delegacija razkošno recepcijo, ki ji je prisostvovalo nad 100 povabljenih oseb. Pri tej priliki se je Radić razgovarjal s predsednikom Zveze lig za Društvo narodov Dolfusom in tajnikom Ruyssenom. Oba sta se zanimala za političko sporazuma v Jugoslaviji. Radić je trdil, da utrjuje sporazum mir s sosedi, zlasti z Bolgarsko. Obojica je obečala, da bo posetila Zagreb. Nato je Radić govoril z Bolgarom Molovom, ki je naglašal, da je Jadran za Bolgarsko istotako važen kakor Egejsko morje.

— Ženeva, 17. septembra. Svečana večerja, ki jo je dal v hotelu „Des Bergues“ predsednik skupščine Društva narodov dr. Ninić, je pomenila velik moralen uspeh za Jugoslavijo. Goste so sprejemali ministri dr. Ninić s soprogo in člani jugoslovenske delegacije. Došlo je do 200 povabljenih gostov med njimi vsi zunanji ministri, ki se nahajajo v Ženevi, poslanci, delegati in opolnomočeni zastopniki najrazličnejših držav. Zlasti je bila opažena prisotnost dr. Stresemanna, lorda Cecilja, Loucheurja, Boncourta, grofa Šišja, Zaleskega, dr. Beneša, maharadžje iz Kapurthale, Scialoja, Nansena, generala Bodrera, Steeda itd. Večer je končal s plesom, ki je trajal do jutra. Gostje so bili zelo živahni. Med večerjo je prišlo do številnih razgovorov med diplomati.

Jutranji listi poročajo o svečanosti s simpatičnimi besedami in pišejo, da je bila to najbolj uspešna prireditve te vrste. „Journal de Geneve“ zaključuje svoje poročilo z besedami: „Še enkrat se je obnovilo na tem velikem mednarodnem sestanku, ki ga je organizirala jugoslovenska delegacija, splošno prijateljstvo. Pred 10 leti bi smatrali, da je nenormalen, kdor bi hotel mlisliti ali celo prirediti tak sestanek zastopnikov iz vseh kulturnih držav naše zemlje v Ženevi.“

KONGRES NARODNE ODBRANE

— Beograd, 17. septembra. Danes je bil svečano odprt kongres Narodne Odbrane. Kongresu prisostvujejo delegati iz cele države in bo trajal dva dni. Na dnevnem redu so v prvi vrsti nacionalna politična vprašanja naših manjšin v inozemstvu.

ju vidovdanske ustave za slučaj, da dobi SLS dve ministrstvi, in sicer ministrstvo ver in ministrstvo za šume in rudnike. Dr. Korošev predlog so radikalni ministri odklonili, češ da ne more biti resen, ker se njegova stranka v tem trenutku v Ljubljani zavzema za najostrejši gospodarski separatizem v Sloveniji. Po ponesrečeni akciji dr. Korošca so iz krogov jugoslovenskega kluba razširili vest, da so radikalni povabili dr. Korošca na sodelovanje, da pa je ta sodelovanje odklonil.

Prilodnje dni odpotuje ministrski predsednik Uzunović v spremstvu predsednika Narodne skupščine Marka Trifkovića v Cavtat, da obišče Nikolo Pašića, kojega avtoriteta se je s povratkom v domovino zopet zelo dvignila. Ravnotako se napoveduje, da odpotuje v Cavtat notranji minister Boža Maksimović, kar pomeni v zvezi z neuspelo akcijo na Bledu nekako pot v Kanoso.

Finančni odbor je danes nadaljeval razpravo o reorganizaciji gospodarstva na državni sladkorni tovarni na Čukarici, anketni odbor pa je pristopil k čitanju pisma Dragiše Stojadinovića, v katerem obtožuje Nikolo Pašića, da je podpiral kupce svojega sina Rade Pašića.

Načelnik trgovinskega ministrstva in zet radikalnega disidenta Ljube Jovanovića, Dragiša Stojadinović, je namreč poslal anketnemu odboru, ki preiskuje Rade Pašičeve afere pismo, kateremu je priloženih 15 dokumentov. Pismo obsega 22 s strojem pisanih strani. Stojadinović obtožuje v tem pismu bivšega predsednika Nikolo Pašića, da je sodeloval pri poslih in kupčijah svojega sina Radea.

Radić bi hotel biti zopet prosvetni minister

— Ženeva, 17. septembra. Po včerajšnji seji pete komisije, na kateri je govoril o trgovini z belim blagom Stepan Radić, so ga obkrožili novinarji ter ga vprašali, ali ima kakše podatke o notranjem položaju v Jugoslaviji.

Imam. Ravno kar sem sprejel iz Zagreba in Beograda nova poročila. Položaj je vrlo dober. Sem zelo zadovoljen.

Nato so ga novinarji vprašali, kaj je z vestjo, da prevzame po povratku iz Ženeve portfelj za socialno politiko.

„To je zelo važen portfelj. Toda po mojem mnenju zahtevajo narodni interesi, da se resoru prosvete posveti nekoliko večja pažnja. O teh stvareh pa bomo sklepali po povratku v Beograd.“

Jugoslovenski kardinal

— Beograd, 17. septembra. Povodom vesti, da bo dr. Ante Bauer imenovan za kardinala, je zvedel vaš poročevalec z verodostojnega mesta, da je točno, da bo papež imenoval dr. Bauerja za kardinala na prvem tajnem konzistoriju, ki se bo vršil za Božić. Vest o predstojem imenovanju dr. Bauerja za kardinala je izzvala v naših službenih zunanje-političnih krogih veliko zadovoljstvo, ker bo to imenovanje pospešilo podpis konkordata med našo državo in Sveto stolico.

KONKORDATSKA POGANJA ODLOŽENA

— Beograd, 17. septembra. Vesti o predstojem novih pogajanjih z Vatikanom glede konkordata med Jugoslavijo in sveto stolico niso točno. Pogajanja se bodo vršila kasneje. Tozadevna predpogajanja vodi jugoslovenski poslanik pri Vatikanu Joša Simić, ki je oseben znanec papeža še iz t. m. časa, ko je bil sedanji papež še nuncij v Varšavi.

DOLARSKA MRŽNJA PROTI FRANCIJI

— Newyork, 17. septembra. Francoski poslanik v Washingtonu obelodanuje izjavo, v kateri obžaluje predlog senatorja Caravyja, ki je zahteval, naj se prepeljejo trupla ameriških vojakov v Združene države, ker obstaja nevarnost, da grobovi padlih vojakov v Franciji radi splošne mržnje proti Amerikancem ne bodo zadostno oskrbljeni. Francoski poslanik izjavlja, da je francosko prebivalstvo izkazovalo grobovom ameriških vojakov vselej dolžno bratsko čast.

Neresnične vesti o novem atentatu na Mussolinija

Sinoči in danes so se razširile vesti o novem atentatu na Mussolinija. — Nastale so brez povoda in so najbrž le borzni manever.

— Ženeva, 17. septembra. Sinoči se je v tujakšnih političnih in borznih krogih razširila vest, da je bil na italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija izvršen nov atentat. Atentator je zadel ministrskega predsednika z dvema krogama iz revolverja. Vest je vzbudila v ženevski javnosti veliko senzacijo in razburjenje, čeprav so jo z italijanske strani takoj odločno demantirali.

— Dunaj, 17. septembra. Pozno zvečer so se sinoči po Dunaju razširile govorice, da je bil na Mussolinija izvršen nov atentat. Dasi so iz Rima to vest kategorično zankali, se je vendar trdovratno vzdržala, zlasti ker na italijanskem poslanstvu ni bilo mogoče dobiti nikakih informacij. Z vsoto gotovostjo so zatrjevali, da je bil Mussolinij smrtno zadet po dveh revolverjskih kroglah. Se le danes se je izkazalo, da so vesti neresnične in brez podlage. Kako so nastale, ni mogoče ugotoviti, ker so bile razširjene tudi po drugih

mestih Evrope. Smatra se, da je šlo za neroden in neokusen borzni manever. Ki pa se ni posrečil, ker se italijanska lira danes ni oslabila.

— Rim, 17. septembra. Vlada je danes doznala, da so se sinoči iz neznanega zločinskega vira razširile po Evropi, zlasti tudi v Ženevi vesti o novem napadu na ministrskega predsednika Mussolinija. Vse te vesti so gladko izmišljene, ker se včeraj ni zgodilo ničesar, kar bi moglo dati najmanjši povod za nje. Razširili so jih očividno ljudje, ki bi radi škodovali Italiji in oslabili njen ugled in njeno valuto.

Poročila o drugem atentatu na Mussolinija so prispela danes tudi v Ljubljano in seveda povzročila veliko razburjenje. Ljudje so kar bombardirali s telefoničnimi vprašanji našo redakcijo, kaj je na vesti. Informirali smo se na Dunaju in v Trstu in dobili poročila, ki jih gori objavljamo.

Antentator Lucetti v zaporu

Vedno je miren in hladnokrven. — Branitelja noče nobenega. — Sodišče mu postavi zagovornika ex officio.

— Rim, 17. septembra. Listi prinašajo podrobnosti o atentatorju Lucettiju v zaporih Regime Coeli. Atentator je zatvorjen v celici med dvema praznima prostorima. Jemski pazniki, ki ga neprestano nadzirajo, izjavljajo, da je Lucetti vedno miren, hladen in ravnodušen. Ponoči spi dobro in mirno. Predvčerajšnjim je bil Lucetti odveden v znanstveno policijsko šolo, kjer je bil podvržen natančnemu zdravniškemu pregledu. Anarhist se je pasivno podvrnil preiskavi ter še dalje obdržal svoj ironični prezirni nasmeh na ustnicah. Na telesu in postavi Lucettija ni bila ugotovljena nobena abnormnost razum neobičajno razvito mišičevje in tetoviran napis na prsih: „Zvela smrt.“

— Rim, 17. septembra. Atentator Lucetti je izjavil preiskovalnemu sodniku: »Nimam branitelja. Ne potrebujem nobene obrambe.« Radi tega mu je sodišče imenovalo službenega branitelja. V to svrhu je bil pozvan znani rimski odvetnik Tommasi, ki je prvotno odklonil obrambo atentatorju. Ko ga je preiskovalni sodnik opozoril, da mora vsak obtoženec po italijanskem zakonu imeti branitelja in da je vsak odvetnik dolžan braniti tudi največjega zločinca, če se mu ga poveri, je odgovoril odvetnik Tommasi, da dá svoj definitivni odgovor šele prihodnje dni.

ČEŠKI PARLAMENTARCI V JUGOSLAVIJI

— Praha, 18. septembra. Ministrski svet je sedaj definitivno določil program poseta češkoslovaških parlamentarcev v Jugoslaviji. Po programu dospelo senatorji in poslanci v nedeljo 3. oktobra v Beograd, v ponedeljek bo slavnostna seja skupščine na čast češkoslovaški delegaciji, v torek, 5. oktobra razna parlamentarna posvetovanja, 6. oktobra se odpeljejo v Mladonovac in Topolo, 7. oktobra v Skoplje, 8. oktobra se povrnejo v Beograd in nadaljujejo vožnjo v Zagreb, 9. oktobra posetijo Zagreb, 10. oktobra se odpeljejo v Split, odkoder odpotujejo v ponedeljek 11. oktobra s posebnim parnikom na Sušak. Dne 12. oktobra pridejo preko Karlovca v Ljubljano, v sredo, 13. oktobra pa na Bled, nakar se preko Jesenic povrnejo v Prago.

AMNESTIJA V PORENJU

— Berlin, 18. septembra. Med nemškimi kabinetom in v poreski komisiji zastopanimi državami je sklenjen dogovor, po katerem se dovoli obojestransko popolno amnestija za vsa kazenska dejanja, izvršena na zasedenem ozemlju od začetka zasedbe do 1. februarja t. l. ali za boj v Poruhurju. Izvzeta so le kazenska dejanja po splošnem pravu in volnastvo. Kaznjenci, ki so še v zaporih, so bili takoj izpušteni.

INDIJANCI NAPADLI VLAK

— Mexico City, 17. septembra. Kakih tisoč Indijancev plemena Jaki je napadlo v provinci Sonori železniški vlak, s katerim se je vozil bivši predsednik republike Obregon. Predsednik se je moral s spremstvom utaboriti v bližnji vasi, dokler niso prišle na pomoč vladne čete. Vlada je nemudoma poslala kazensko ekspedicijo, ki ima nalog, da podvrže uporno plemo Jaki.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Efekt: 2 1/2 % drž. renta za vojno škodo 305—308; 7 % invest. pos. iz l. 1921 72.50 eks. kupon; Celjska posojilnica d. d. 193 —196; Ljubljanske kreditna banka 165—170; Merkantilna banka 90—94; Prva hrvatska štedionica 865—867; Kreditni zavod 165—175; Slavonska banka 49; Strojne tovarne in livarne 112—115; Združene papirnice 108; Stavna družba d. d. Ljubljana 55—65; Sešir d. d. 103—104—104; 4 1/2 % kom. zad. de. banke 20—22; 4 1/2 % zast. l. kr. de. banke 20—22; bukovje okroglice, suhe, tco. v. n. p., 2 vag. 16—16—16.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.65, 22.75, Wien 795.86, 798.76, Berlin 13.455, 13.485, Italija 204.96, 206.96, London 274.375, 275.175, Newyork 56.3675, 56.5675, Paris 160, 162, Praga 167.35, 168.15, Curih 10.9275, 10.9575.

Valute: 55.70, 55.90. Efekt: 70 odstotno invest. posojilo iz l. 1921 72 in pol — 73 in pol, 2 in polodst. drž. rente za ratno štetje 304 in pol — 305 in pol, Ljubljanske kreditna 165 — 170, Hrvatska eskomptna banka 101 — 102, Kreditna banka Zagreb 102 — 104, Hipotekarna banka 55—57, Jugobanka 92 — 92.5, Prastredionica 865 — 870, Slavonska banka 15 — 18, Eksploatacija 10, Drada d. d. Osijek 250, Sešerana Osijek 345 — 350, Isis d. d. 50 — 52, Gutman 230 — 240, Slaveks 115, Slavonija 30 in pol — 32, Trboveljska 385 — 340, Večve 105 — 115, Agraria 43 — 44.

INOZEMSKE BORZE.

— Curih: Beograd 9.145, Paris 14.575, London 25.11875, Newyork 517.50, Milan 18.725, Praga 15.3425, Dunaj 73. — Trst: Beograd 48.70—49.20, Paris 78—78.50, London 134—134.50, Newyork 27.60—27.70, Praga 81.70—82.20, Curih 533 do 536, Dunaj 389—391.

Včno ostane vsakemu obiskovalcu v spominu pretresljiva zakonska drama iz višjih krogov

Človek iz drugega sveta

Umetniško filmsko delo. Posledice brutalne svetovne vojne. Za mrtvega spoznan. — Drugič poročena. — Povratek prvega moža. — Boj žene. Ljubosumnost in grozni čin prvega moža. — To vlogo igra dovršeno Paul Wegener, ki je znan filmski umetnik za brutalne vloge. — Olga Čehova kakor njen drugi mož Anton Pointner sta na višku svoje igre.

Hitite danes v kino IDEAL, da se ne boste kesali.

Predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9.

Zadnji dnevi volitev v Zbornico

Ker je 22. september (sreda) zadnji dan, ko morajo biti glasovnice pri komisiji in obrtniki, vsakdo, ki mu klerikalizem ni zamrazil razuma, mora te dni delati v vsej svoji okolici, poučevati, pregledati listine in glasovnice in jih odpremiti. Tisti, ki niso prejeli glasovnic, naj gredo z našim zaupnikom osebnopojne na pošto. Gotovo so tam, ako pa slučajno niso, more dotični volilec podpisati pismo, s kojim nujno zahteva od »Volilne komisije« v Ljubljani, da listine določi še enkrat. To pismo se »komisiji« za volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo pošlje s pošto.

Te dni naj vsi prijatelji in somišljeniki posvetijo agitaciji v kraju, kjer bivajo in v okolici. Ne odlagajte odgovornosti na druge, vsi so odgovorni. Obračamo se zlasti na ženstvo, da v svojem krogu in s svojimi zvezami stori vse potrebno, da pride glasovnica v prid stanovskim kandidatom.

Še in še pozivamo: Vsak, ki ima obrt ali trgovino, mora voliti v trgovsko zbornico. Kdor ni prejel glasovnice, naj jo gre iskat na poštni urad in če je tam ni, naj jo brzojavno zahteva pri volilni komisiji v Ljubljani. Ne pustite se oropati volilne pravice, ker s tem pomagata klerikalcem.

Zaupniki, pregledajte po vaseh in občinah, da nobena glasovnica ne bo ostala neizbrabljena.

Industriji! Pazite, da ne pozabite priložiti pooblastila za vsako industrijsko družbo. Brez pooblastila je glas neveljaven.

Kdor je glasovnico izgubil, ali mu jo je kdo vzel, naj zahteva brzojavno ali z ekspresnim pismom duplikat.

Pazite na sejarje, ki pobirajo glasovnice v imenu naših kandidatov. Ne dajate glasovnic v roke nezanesljivim ljudem.

Preganjanje društev na Goriškem

Podprefektura v Čedadu zahteva od prosvetnik društev v Bovškem in Kobariškem, ki spadajo pod Čedad, da imajo na programu svojih prireditev poleg slovenske igre tudi kako italijansko, ki naj poveličuje Italijo. Pod to pretežno so že prepovedali prireditev, ki se je imela vršiti avgusta meseca v Čez-soči.

Oster je bil tudi napad na »Rokodelsko in bralno društvo« v Tolminu, bržkone radi tega, ker se je društvu pred kratkim posrečilo dobiti vojno odškodnino, po kateri se menda gotovim osebam sline cedilo. Dejstvo je, da je kakih trideset aktivnih fašistov zahtevalo vpis v društvo. Pod pritiskom razmer, fašistov in karabinjerjev je vsako društveno delovanje ustavljeno. Pričakuje se razpust društev. Vršile so se že preiskave pri raznih osebah, ki so v zvezi z društvom. Preiskave se vršijo tudi po ostalih vaseh na Tolminskem. Posebno osebe iz Gorice, ki jih smatrajo za agitatorje, ustavljajo in zapirajo. Specijalno paznjo imajo nad potniki, ki se pripeljejo s »korijerami«.

V Podbrdu je stalni pritisk obmejnih policijskih organov, bržkone radi tega, ker imajo malo posla s potniki čez mejo, ker jih letos ni. Zlasti agilen je obmejni komisar; ob strani mu stoji karabinjer-ski brigadir De Micheli.

Vesela, ki jo je nameravalo privedi prosvetno društvo v Vrhopoljah, je oblast prepovedala.

V Cerknem so poklicali fašisti pred sebe zastopnike raznih društev in so od njih zahtevali, da morajo odstraniti vse slovenske napise, tako napis z »Gospodarskega Doma«, napis »Cerkno« s čelad ognjegascem in, kar jim je bilo posebnost, tudi napis raz svežega masla, ki ga izdeluje Mlekarska zadruga.

Kongres Zveze svetovnega bratstva v Pragi

V nedeljo 12. t. m. je bil na Slovenskem otoku svečano odprt kongres Zveze svetovnega bratstva. S krasnim otvoritvenim govorom je nastopil bivši minister in predsednik angleške železniške družbe sir Josiah Stamp. Kot eden najboljših svetovnih finančnikov in gospodarskih strokovnjakov poimuje problem svetovnega bratstva na temelju temeljitega poznavanja gospodarskega in socialnega življenja. V svojem govoru je najprej odgovoril na vprašanje, zakaj se Kristusova zapoved o ljubezni do bližnjega praktično ne more uveljaviti. Vzrok tiči po njegovem mnenju v človeku samem, ki je v gonji za osebnim blagostanjem obrnil zapoved o ljubezni do bližnjega tako, da ljubi samega sebe, svojemu bližnjemu pa ne privošči niti vsakdanjega kruha.

Vendar pa se ideja bratstva med narodni zadnja leta vedno bolj širi. Današnja znanost ne pozna več nacionalnih ovir, umetnost in literatura sta sicer še ohranili nacionalni značaj, vendar po postajati pogloma mednarodni vrednoti. Mednarodni konflikti so vedno rekejši. Trgovina, sport in druge panoge človeškega prizadevanja so postale mednarodne, duh mednarodne politike zmaga na celi črti. Svetovno bratstvo ima vedno večje izgledno na uspeh. Človeštvo je življenjsko zainteresirano na rešitvi problema svetovnega bratstva, ker stoji ob globokem propadu, kamor lahko strmoglavni skupaj s svojo civilizacijo, ako se pravčasno ne spamejuje. Nasilje mora izginiti, narodi morajo priti k spoznanju, da se medsebojno življenje ne da urediti z oroženo pestjo. Svetovna vojna je dovolj jasno pokazala, kam vodi človeštvo usilje in krvoprelitje.

Sir Stamp je dalje naglašal, da so ideji svetovnega bratstva najbolj nevarni činiščali in skeptični protivniki, pa tudi preveč optimistični privrženci. Pri vseh narodih morajo nastopiti trezni, zdravo misleči možje, ki bodo uglasili pot k svetovnemu bratstvu. Kakor v svetovni vojni, je treba tudi zdaj zbrati in organizirati nove armade ter jih oborožiti za duhovni boj. Svet se mora preroditi in prenoviti tako, da spravimo nacionalne ideje v sklad z mednarodnimi. Nacionalni čuti ne more odobravati stališča onih, ki mirno gledajo, kako večji narodi bagatelizirajo manjše in šibkeje.

Koncem svojega govora se je spomnil sir Stamp predsednika Masaryka, da uvrsti svetovna zgodovina svoločnega predsednika Češkoslovaške med največje bore za osvobodjenje človeštva.

Darujte za dijaške kuhinje

Morlon se je skušal nasmehnuti, toda smeh se mu je pretvoril v spako.

Napačno sva storila, šepne Duroy Morlonu prečitavši pismo. Ne bi smela ribiča osvoboditi. Ni nobenega dvoma, da nas opazujejo. Kako bi sicer vedeli, da si tu?

Ta fante je bil tisti, ki ti je prinesel moje pismo v Crozon.

Vseeno, nadaljuje inženjer. Vedeti vendar ni mogel, da si ti tu. Saj povedal nam menda nisi?

Moramo takoj domov. Kdo ve, kaj se je zgodilo v »Zakleti hiši«?

Morlon šepne Noisyju nekaj besed in vsi trije možje vstanejo in se poslovijo.

Prispevši domov jamejo Noisy, Morlon in Duroy nemudoma preiskovati sobe. Toda kmalu se uverijo, da ni bilo v njihovi odsotnosti nikogar v hiši. Noisy pripravi v ateljeju čaj. Nekaj časa se še pogovarjajo, ali kmalu jih prevzame utrujenost. Zato sklenejo, da poidejo k počitku.

Jaz bom bdel, pravi Duroy in vzame s police Hugov roman »Notre-Dame de Paris«.

Tema je legla na »Zakleto hišo« in njene prebivalce. Vse je bilo tiho in mirno, le zdajpazdaj so prekinili tišino pritaženi koraki Duroya, ki je od časa do časa odložil knjigo in pogledal na hodnik, če se ni kdo vthotopil v hišo. Noč je minila brez pripetljaja.

Rudarska deputacija v Beogradu

Deputacija delavske zbornice, ki je odšla v Beograd v svrhu zaštite interesov delavcev in nameščencev v sporu, ki je nastal med vlado in predstavniki rudarske industrije, poroča:

Po vsestranski pripravi pri pristojnih oblasteh v Sloveniji, je odpotovala delegacija dne 11. septembra t. l. v Beograd. Naslednji dan je na daljši konferenci s centralnim tajnistvom DZ ukrenila vse potrebno za intervencijo pri raznih resortnih ministrstvih. Dne 13. t. m. je pod vodstvom centralnega tajnika dr. Z. Topoloviča obiskala ministra za poljedelstvo in ministra za promet. Oba ministra je deputacija podrobno poučila o zadevi ustavitve obratovanja v rudnikih TPD ter obrazložila težke posledice, ki bi nastale za delavstvo in celokupno narodno gospodarstvo, ako državne železnice ustavijo nabavo premoga od strani TPD. Pri imenovanjih ministrstvih je delegacija nadalje slišala, da je spor med vlado in rud. podjetniki že poravnani, da pa hočejo slednji ceno sporazuma v doglednem času prevzeti na delavstvo v obliki znižanja mezd in podaljšanja delovnega časa. Delegacija je proti tem nameram najodločneje protestirala ter iznesla konkretne dokaze, ki ne dopuščajo znižanja delavskih prejemkov in podaljšanja delovnega časa. Dne 14. t. m. je zainteresirala za stvar ministra za socialno politiko, ministra za trgovino in obrt in ministra za šume in rube ter jih zaprosila za vsestransko pomoč. Ministrstva so pokazala za vse stvarne utemeljitve in predloge delavske delegacije umevanje in obljube svojo zaščito.

Sport

— Zensko lahkoatletsko državno prvenstvo. V soboto in v nedeljo se vrše na igrišču Concordije v Zagrebu lahkoatletsko tekmovalna za damsko prvenstvo Jugoslavije. Tekmovanje se udeležijo najboljšje lahkoatletke naše države ter korporativno najboljše moči Ilirije in Primorja, ki sta doslej izmenično branila državno prvenstvo v damski atletiki. Istočasno se bo vršil dvomatch med Haskom in Askom za prvenstvo zagrebške podsaveza. — Ker potujejo na damsko tekmovalno v Zagreb tudi nekatere atletke, ki so istočasno igralke prvih družin Hazene, Primorja in Ilirije, odpade radi tega nedeljska prvenstvena tekma hazene Ilirije — Primorje.

— Iz sekcije Z. N. S. (Službeno.) Za tekme 19. t. m. se delegirajo: Igrišče Ilirije ob 10. Ilirija rez. — Hermes rez. gosp. Perko; ob 14.30 Jadran — Slovan g. Deržaj; ob 16. Ilirija — Hermes g. Ahčan. Igrišče Primorja ob 9.: Svoboda — Reka g. Kemperle; ob 10.30 Panonija — Krakovo gosp. Smole; ob 16. Primorje — Derby g. Fink. — Tanih.

— Vse za dolarjem. Poročali smo že, da je dolar izvalil najpomembnejše igralce dunajskega Hakoah v Ameriko. Današnji dunajski listi poročajo, da je Häusserju sedaj sledil tudi centerhalf Hakoah, Bela Guttmann, eden najboljših dunajskih krilcev in tehničarjev vobče. Gutman je sicer do zadnjega zatrdel, da ostane pri svojem klubu, vendar ga je dolar vseeno izvalil. Guttmann se je prijavil za newyorški klub Giants. V Ameriki je sedaj že devet dunajskih igralcev, pet pri Brooklyn Wanderers, štirje pri Giants. Dolarju bo počasi sledila vsa elita dunajskih nogometašev. — Bajje so pogodbo za Ameriko podpisali tudi Sandler, Hierländer, Lohrmann in Wiser (vsi Amateure) ter Blum (Vienna).

— Derby (Zagreb) — ASK Primorje. V nedeljo igra v Ljubljani HSK Derby, ki stoji trenutno na tretjem mestu v prvenstveni tabeli Zagreba. Derby se je baš v zadnjem času povzpelo do prav odlične forme in je že iz tega razvidno, da popolnoma zasluži to mesto, ker je nedavno tepel zagrebško Concordio v razmerju 4 : 2 in proti Hasku dosegel neodločen rezultat. — Moštvo je zelo simpatično in igra lep in dostojen nogomet. V moštvo se nahajajo predstavniki našega nogometa, zlasti popularni centerfor Leinert in spojka Buble. — Derby nastopi v kompletni postavi, dočim bo Primorje ojačeno z nekaterimi novimi, rutiniranimi igralci, kar jamči za lep in zanimiv potek igre. Tekma se vrši na igrišču ASK Primorja na Dunajski cesti ob 16.

— Kol. in mot. društvo »Sava« v Ljubljani priredi v nedeljo 19. t. m. izlet v Šmarje. Zbirališče ob pol 2. pred društveno pisarno, Karlovska cesta 4. Obenem se vrši zanimiva cestna tekma med društvenimi člani Pečnik, Zajc i. dr.

Drugo jutro po zajtrku predlaga Duroy Morlonu in Noisyju ogled kleti.

Predno pa se spravimo na raziskovanje, bi bilo dobro, da jo nekoliko prezačimo. Odprimo vrata, da sveži zrak vsaj malo razkuži strupeni vzduh, ki nam sicer utegne postati opasen.

Morlon stori po prijateljevem nasvetu. V klet prinese dve prižgani svetilki in ju položi na tla. Nato odide na dvorišče in skrbno premotri tla, išoč novih sledov. Toda ni jih bilo; neznančci so — gotovo iz previdnosti — to noč izostali.

Marcel Duroy se je zatopil v razmišljanje. Bil je izmed tistih ljudi, ki združujejo previdnost z bistroumnostjo. Ni rad mnogo govoril kakor Morlon. Imel je navado, da je vedno dobro premislil svoje načrte, predno se je lotil izvedbe. Prejšnji dan je iz lahkomiselnosti ka-li dovolil Morlonu, da je izpustil ujetnika. In glej, lahkomiselnost se je že maščevala. Duroy ni bil ne optimist ne pesimist. Hladno je zrl dogodkom v oči in jim skušal priti v okom. Še predno so nastopili. Ko se je Morlon vrnil, ga je jel sistematično izpraševati.

Praviš torej, da si v kleti odkril nekaj ventilacijski rov?

Da, pritrdita Morlon in Noisy.

In sta si ga podrobneje ogledala?

Ne.

Dogodki križem Jugoslavije

Včeraj dopoldne je sodišče v Zagrebu izreklo obsodbo proti morilcem Ahmedu Bešliagiću in Omeru Hrušcu, ki sta na Petrovi gori umorila zakonca Pirčeva, njuno dete vrgla med obe trupli ter nato barako zažgala. Ahmed Bešliagić je bil obsojen na dosmrtno ječo. Hrušč pa na pet let težke ječe.

Med Osijekom in Zagrebom zelo dobro »poslujejo« železniški žepari, ki so te dni oskubili nekoga Pražana za listnico, v kateri je bilo 1400 Din, 63 dolarjev, 95 franc. frankov, 40 šilingov in 20.000 madjarskih kron.

Včeraj jutraj je bil v Semicu na zagoneten način umorjen tamošnji železniški čuvaj, 46letni Angel Gortan. Našli so ga s prestreljeno glavo v čuvajnici. O skrivnostnem zločinu so bili takoj obveščeni orožniki, ki so pričeli s poizvedovanji. Prijeli so Gortanova ženo, 35-letno Alojzijo Gortan radi suma skrivne na umoru, obenem pa je bil zaslišan 19letni hlapec Fran Kapš iz Gabra. Kapš je bil stalen gost pri Gortanovih in sta se, kakor zatrjujejo sosedje, zakonca Gortan zato često prepirala. Kapš se je sam javil orožnikom. Izjavil je, da ga je prejšnji večer napadel neki neznanec in streljal nani. Bil je res težko ranjen v trebuh, kjer je krogla občila. Njegove poškodbe pa niso življenju nevarne. Gotove okoliščine vzbujajo sum, da se je Kapš po umoru Gortana sam obstrlil, da bi na ta način odvrnil sum od sebe.

Gortanovi trije otroci v starosti 5, 8 in 14 let so sedaj ostali brez roditeljev. Oče mrtev, mati v zaporu pod strašno sumnjo umora...

V Somboru se je odigrala te dni žalostna drama. Terezijo Glanz, ženo somborskega odvjetnika Alberta Glanza so našli mrtvo. Sprva je prevladovalo mnenje, da je izvršila samomor, kasneje povodom obdukcije trupa pa so bile na truplu odkrite težke poškodbe, iz katerih sledi, da je postala žena žtev zločina ali pa ljubavne tragedije. Oblasti so hotele zaslišati njenega 25letnega ljubimca Ivana Sefera, zasebnega uradnika iz Subotice. Našli pa so ga težko ranjenega v agoniji. Zdi se, da bo ostala zagonetna drama nepojasnjena.

V Sarajevu je skočil v četrtek ponoči z okna drugega nadst. dijak Branko Kalembar. Bil je takoj mrtev. Vzrok samomora ni znan. Pokojni Kalembar, ki je posejal osmi razred gimnazije, je bil priden in marljiv dijak in zato je njegov samomor vse presenetil.

V selu Pile pri Veliki Gorici je doletela tragična smrt 6letno Ljubico Pračnec in njenega 4letnega brata Steva. Otroka, ki sta bila sama doma, sta se igrala z vžgalicami v skednju. Vnelo se je seno in bliskoma sta bila otroka v plamenu. Vsa opečena so izvlekli iz gorečega skednja. Deklica je kmalu nato podlegla poškodbam, deček pa se bori s smrtjo.

Naraščanje legarjeve epidemije

Epidemija legarja v Hannoveru zavzema vedno večje dimenzije. Spremenili so že tri šole v zasilne bolnice, a je še vedno premalo prostora, ker znaša število bolnih že blizu dva tisoč. Smrtnih žrtev je bilo doslej 35. Oblasti so odredile cepljenje proti legarju in se nadejajo, da bodo s tem epidemijo zadušile. Na pomoč je prihitelo poleg zdravnikov iz vseh krajev Nemčije tudi več inozemcev, med njimi trije francoski vseučiliški profesorji.

Vzroka strahoviti epidemiji še doslej niso ugotovili. Prvotno so domnevali, da je kriva voda iz mestnega vodovoda, a preiskava je dognala, da voda ni okužena. Kljub temu so odredili, da smejo vodo uživati le prekuhana. Šol niso zaprli, ker kažejo skušnje, da se epidemije s tem ne zajeze, ampak prej celo razširijo, ker je nadziranje otrok v šolah lažje kakor pa doma.

Veliko skrb vzbujajo poročila, da se je pojavil legar že tudi v mnogih drugih mestih, zlasti v Magdeburgu, kjer je obbolelo že 42 ljudi. V Hamburgu so obbolele tekome tega tedna 4 osebe, v Berlinu pa 3. O razsajanju legarja poročajo tudi iz severne Moravske, kjer pa se bolezen pojavlja v lažji obliki, tako da dosedaj še ni bilo smrtnih žrtev.

— No, pa popravimo vsi skupaj vajino zamudo.

Prijatelji odidejo v klet. Inženjer si dolgo ogleduje odprtino cevi. Nato pa stopi proti nasprotnem kotu in pokaže na veliko začudenje obeh tovarišev drugo okroglo odprtino, malo večjo kot prvo, vso prepreženo s pajčevino in zadelano z ometom. Potem jame motriti zid, oboke in vrata. Posebno dolgo se mudi pri vratih, meri njihovo debelino in širino in natihoma računa. Slednjič spregovori z odvažnim glasom:

— Draga prijatelja, to kar smo mislili, da je klet, ni klet. Nego — vodnjak!

— Vodnjak! vzklikneta začudeno Noisy in Morlon.

Kako da nista že preje prišla na to misel? Sedaj jima je bilo razumljivo: zato torej ni bilo v »kleti« nikake line, zato so bile stopnice tako strme, malone navpične!

— To stopnišče in vrata so bila sezidana po zločinu, pravi Duroy. Bilo bi predolgo, če bi vama hotel razlagati, kako sem prišel do tega sklepa. Trdno pa sem prepričan, da je moja teorija prava. Najelementarnejša pravila arhitekture se upirajo drugi razlagi. Zdjaj pa mi povejta, počemu te izpremembe in adaptacije? Jaz ne vem. Pogodil pa sem, da se skozi to-le drugo cev odteka voda. Tista cev pa, o kateri je Morlon mislil, da služi za ventilacijo, je bila po mojem

Beležnica

KOLENDAR.

DANES: petek 17. septembra 1926; katoličani: Hildegarde; pravoslavni 4. septembra: Vavila i Mojsa; muslimani: 9. rebi-ul-evela 1345; židje: 9. tidi 5687.

JUTRI: Bohinec, Rimska c.; Levstek, toličani: Jožef K.; pravoslavni: 5. septembra: Zaharija; muslimani: 10. rebi-ul-evela 1345; židje: 10. tidi 5687.

DANASNE PRIREDITVE.

Kino Matica: Grofica Orlov. — Ljubljanski dvor: Neprijetna trojica. — Kino Ideal: Človek iz drugega sveta.

GLEDALIŠČE: zaprto. RAZSTAVA MAGOLJEV v Jakopičevem paviljonu odprta od 9. do 18.

DEZURNE LEKARNE. DANES: Trnkoc, Mestni trg; Ramor, Miklošičeva cesta.

JUTRI: Bohne, Rimska cesta; Levstek, Resljeva cesta.

SOLNCE zaide danes ob 18.09, vzhodi jutri ob 5.41 ter zaide ob 18.07.

MESEC vzhaja danes ob 15.42, zaide jutri ob 0.53 ter vzhaja zopet ob 16.30.

NOGAVICE

„KLJUČ“

najboljše, najtrpežnejše, zato najcenejše

Brezalkoholna uporaba grozdja in sadja

Enodnevni tečaj o brezalkoholnem gospodarstvu, ki jih je priredila »Brezalkoholna Produkcija« o priliki razstave »Ljubljana v jeseni«, in sicer dne 6., 7. in 9. septembra t. l., so bili izredno dobro obiskani. Število udeležencev za vsak tečaj je bilo določeno na 25, vendar je vsakokrat preseglo čez 30 udeležencev oziroma udeležek, ki so z zanimanjem sledili izvajanjem voditelja tečaja gospodine V. Banigerjeve in g. Lindiča. Kolikor je čas dopuščal, se je obravnavalo teoretično in praktično: vkuhanje sočiva, jagodičevja, sadja; sušenje, pridelovanje brezalkoholnih sadnih in grozdnih sokov ter so se podale tudi nekatere smernice za bodečo delo. Pokazalo se je, da zanimanje za brezalkoholno uporabo grozdja in sadja v zadnjem času silno hitro narašča, kar moramo z veseljem ugotoviti in to akcijo najtopleje priporočati.

Ker prihajajo od raznih strani prošnje za prirejanje takih tečajev tudi po krajih izven Ljubljane, namerava »Brezalkoholna Produkcija« prirediti take tečaje v Celju, Novem mestu, v Krškem, Ptujju pa tudi v drugih večjih sadjarskih in vinarskih centrih. Tečaji se bodo vršili le, ako se prijavi vsaj 25 udeležencev za vsak tečaj. Zato naj se blagovolijo zainteresirani za take tečaje čim prej prijaviti in navesti, katerega tečaja se žele udeležiti.

Srednja vinarska in sadjarska šola v Mariboru priredi na lastno inicijativo poleg tečaja o konzerviranju sočiva in sadja poseben tečaj za pripravljanje brezalkoholnih sadnih in grozdnih sokov dne 23. t. m. Interesenti za ta tečaj naj se čim prej prijavijo pri zgoraj omenjenem zavodu.

V Celju se vrši tak tečaj dne 26. t. m. Prijave sprejema »Brezalkoholna Produkcija« v Ljubljani.

V Ptujju se vrši tečaj, ako se prijavi zadostno število udeležencev o priliki okrajne sadne razstave v dneih od 2. do 5. oktobra t. l. Pripravičeni, ki naj se prijavijo »Brezalkoholni Produkciji«, dobe podrobna pojasnila z okrožnicjo.

Za Novo mesto in Krško čas še ni določen. Vsekakor so bodo vršili tečaji tudi v teh krajih predvidoma koncem septembra ali začetkom oktobra.

Vsi kraji, ki žele imeti o tem predmetu predavanja s praktičnimi predavanji, naj se nemudoma odločijo in naj svoje želje in predloge sporoče »Brezalkoholni Produkciji« v Ljubljani. Poljanski nasip 10, da more ta vse pravčasno pripraviti.

Maurice Boue:

10

Skrivnost „Črne žene“

Roman.

— Ne, odvrne Parižan. Le enkrat v svojem življenju bi bil kmalu zabredel v zakonski jarem. To je bilo v Afriki.

— Aha, s tisto zamorko! klikne Noisy in buči v smeh.

— Krasna Senegalka je bila. Njen oče je bil poglavar nekoga plemena, par sto kilometrov južno od Timbukta. Na predvečer poroke pa sem se sprl z njegovim ministrskim predsednikom.

— Torej bi bil danes vladar v kaki zamorski državi.

Hvala lepa za tako čast!

V tem trenutku se odpro vrata in na pragu se pojavlj razcapan fante in se nameri naravnost k Morlonu.

— Aha, ti si. Skoraj sem že pozabil nate. Na, evo ti napitnine... To rekši izroči fantu novce. Dečak se zahvali, preda Morlonu neko pismo in takoj zopet izgine.

Morlon se je vznemiril. Kaj vruga pomeni to poslanstvo? Vročično je pretrgal omot in bral:

»Smrt vam, če poskusite najmanjšo stvar proti meni ali mojim ljudem!« Strahovalec duplin.

Predal je pisanje Duroyu. Mrtvaška tišina je zavladala med navzočimi.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 17. septembra 1926.

— Kongres pravnikov. Gosp. predsednik dr. D. Majaron je prejel naslednje brzojavke od 13. t. m. iz Beograda: Zupajući zemljište mile nam Slovenije ne bičmo mi je drago uvaženi gospodine predsednice, da vam se u imenu svih drugova članova Udruženja pravnika iz Beograda za blagodarim na toplom i oduševljenom prijemu. Duboko sam uveren, da će naše stručno raspravljanje na Kongresu i intimni susreti uroditi odličnim plodom i ubrati na taj način pravnu konsolidaciju naše jedinstvene države i stvaranje što sradčnijih i bratskih veza. U to ime ja Vas i sve drugove pozdravljam sa: Hvala i živelj! — Predsednik Udruženja: prof. dr. Aranđelović.

— Kako skrbi vlada za slovensko gospodarstvo. Velika pokrajinska razstava »Ljubljana v jeseni« je bila namenjena kot strogo strokovno-poučna prireditelj širši javnosti, da se zbudi v vseh slojih zanimanje za poedine panoge našega gospodarstva in kulturnega življenja. Razstava je dosegla popoln moralni uspeh, toda gmotno je zaključila žal z deficitom, kar je tudi razumljivo, če pomislimo, da je morala sejmiska uprava mnogim razstavljalcem prisločiti na pomoč, ker bi drugače svojih izdelkov ne mogli razstaviti. Povodom otvoritve so se obrnili organizatorji kmetijske razstave na poljedelskega ministra g. Puclia s prošnjo, naj bi vlada primerno ocenila pomen pokrajinske razstave in prisločila organizatorjem na pomoč vsaj s skromno denarno podporo. Poljedelski minister je v imenu vlade obljubil zastaviti vse sile, da izposluje naši pokrajinski razstavi denarno podporo. Informirali smo se in izvedeli, da se je vlada res spomnila poživljenih prirediteljev toda s tako mizerno podporo (baje 15.000 Din), da ta znesek niti za premije razstavljalcem plemenskih konj ne zadostuje. Poljedelski minister ima zdaj najlepšo priliko, da na delu dokaže svojo skrb za slovenskega kmetovalca. Pokrajinska razstava je bila namenjena v prvi vrsti slovenskemu kmetijstvu in zato bi bilo pač umestno, da se poljedelski minister energično zavzame za nekoliko izdatnejšo podporo tem bolj, ker vlada slične prireditve v drugih pokrajinah vedno izdatno podpira.

— Nov šef odseka v prosvetnem ministru. Dosedanji šef odseka za učiteljska t. Milan Janković je bil imenovan ravnateljem učiteljskega v Šapcu. Njegovo mesto je prevzel inspektor oddelka za srednje šole Mato Potončnik.

— Upokojitev gimnazijskih ravnateljev. Prosvetno ministru pripravila veliki ukaz o upokojitvi gimnazijskih ravnateljev in upraviteljev učiteljske. Upokojeni bodo vsi gimnazijski ravnatelji in upravitelji učiteljske, ki imajo že predpisano število službenih let. S tem hoče ministru ustrešiti profesorjem, ki so se upokojili, naj se starejšim profesorjem omogoči napredovanje v III. skupino.

— Napredovanje v učiteljski službi. V prosvetnem ministru je podpisan ukaz, s katerim so pomaknjeni v višjo skupino Karolina Gomilšek, učiteljica na Viču, Franjo Bratuš, učitelj v Mariboru, Leopold Kopac, učitelj v Slovenjgradcu, Katarina Soričič na Dovjem in Rupert Snošnik v Brusnici.

— Z naše univerze. Profesor zagrebške univerze dr. Milko Kos je imenovan izrednim profesorjem na filozofski fakulteti ljubljanske univerze.

— Ruski učitelji. Udruženje ruskih pedagogov v inozemstvu je poslalo našemu prosvetnemu ministru spomenico, v kateri prosi, naj bi se absolventi ruskega pedagoškega zavoda v Pragi takoj zaposlili v naših šolah.

— Nov učni program za srednje šole. Prosvetno ministru je izdelalo nov učni načrt za štiri nižje razrede srednjih šol. Čim bo ta program tiskan, ga dobe vse srednje šole v celi državi z naročilom, da se mora pouk v bodoče vršiti po novih predpisih.

— Priznanje dr. Buliču. Na predlog prosvetnega ministra je kralj podpisal ukaz, s katerim se podeljuje članu Jugoslovske akademije znanosti v Zagrebu dr. Franu Buliču v znak priznanja za njegovo plodonosno znanstveno delo dosmrtna podpora, enaka pokojnini rednega vseučiliškega profesorja.

— Razpis profesorjskih služb. Gerentski svet občine ljubljanske je na svoji seji dne 26. avgusta 1926 sklenil, da razpiše na mestni ženski realni gimnaziji v Ljubljani 1. mesto za zemljepis in zgodovino v zvezi s srbohrvaščino; 2. mesto za latinščino v zvezi s slovensčino. Pravilno opremljene prošnje z uradnim zdravniškim izpričevalom in dokazilom, da je prošilec jugoslovanski državljani, je vlagati pri predsedstvu mestnega magistrata do 1. oktobra 1926.

— Smrt štajerskega rodoljuba. V Središču je danes preminul 74letni trgovec in pešestnik Maks Robič, oče Franca Robiča, trgovca v Središču in dr. Maksa Robiča, profesorja v Mariboru. Pokojnik je deloval nad 40 let v ormoškem okraju pri nešteti družini in korporacijah. Bil je nadalje agilen odbornik in delavec ter zavzemal častne funkcije v okrajnem šolskem svetu, v okrajnem zastopstvu, v občinskem svetu. Pred 40 leti je ustanovil tudi požarni brambo. Pokojnik Maks Robič je bil agilen in obrtnih združbah in trgovskih društvih. Stal je vedno v prvih vrstah narodnega boja v središkem okraju. Blag mu spomin! Odlični narodni rodbini naše iskreno sožalje!

— Iz Kamnika nam poročajo. V nedeljo dne 12. sept. nas je okrog polnoči zdrnila ognjena tromba in kmalu nato, se je oglasil tudi plat zvona. Požar je nastal v gospodarskem poslopu stavbenika Fran Homarja pod Zaprčami. Naše vrlo gasilsko društvo je bilo s svojimi oddelki hitlo na mesto, toda z gašenjem so bile precejšnje težave, kajti voden na tistem kraju ni in jo je bilo treba po motorni brizgalni

posiljati iz Milinca, kar je zahtevalo na dvojno smer nad 600 metrov cevi. Nevarnost za sosedne objekte je bila silno velika, ker stoji krog in krog hiše in leseni podi, polni slame in krme, in to komaj 1 m od gorečega poslopja in vendar se je gasilcem posrečilo, da so obvarovali vse ta poslopja požara. Očividci so po dokončanem delu naravnost občudovali, da je bilo pri tako velikanskem ognju to sploh mogoče. Izreči je treba radi tega priznanje in zahvalo vrlim gasilcem, ki so ta naporni posel mirno, hladnokrvno in tako eksaktno izpolnili. Opozarjati pa je pri tej priliki na dejstvo, da ima društvo premalo cevi, kajti v slučaju, da bi se pripetila enaka nesreča obenem na dveh mestih, pride gasilstvo v največjo zadrego, ker bi vsled pomanjkanja cevi kljub svoji sposobnosti ne moglo delati čudežev. Zgodi se mnogokrat, da je struga Milinca prazna, in bi se moralo vodo dobivati iz glavnega potoka Bistrice, kar bi zahtevalo nam 1000 metrov cevi. Vse te eventualnosti smo že mnogokrat pretresali in vedno prišli do nerazrešene uganke, kje tiči vzrok, da naš mestni vodovod z velikanskim preostankom vode iz vrele, ki žene takoj poleg izvira ob milin in ima okrog 28 m padca, ne pošilja v Kamnik niti toliko vode da bi se smelo na mestnem trgu obedeve cevi vodnjaka na enkrat odpreti ker vpliva to baje takoj toliko, da vodovodi v I. ali II. nadstropjih ne funkcionirajo. Svoj čas je dajal vodovod toliko vode, da so se ob priliki vaji po žarov z enega samega hidranta polnile dve brizgalne, vsaka po dve cevi pa bi se še tretja ali več brizgalne lahko ob enem polnilo. Iz hidranta direktno po ceveh se je lahko gasilo na Zaprčki grajski. Kamničani, žrtvuemo nekaj v to svrhu, da se ta mizerija odpravi.

— Razširjenje strokovne šole. Ministrstvo trgovine in industrije je pretvorilo obstoječo enoletno mišarsko in strgarsko mojstrsko šolo pri tehnični srednji šoli v Ljubljani v dvoletno mišarsko in strgarsko delovodsko šolo. Golenici se bodo sprejemali v to šolo vsako drugo leto.

— Iz zdravniške zbornice. V imenik zdravniške zbornice za Slovenijo je bil vpisan dr. Vladimir Mogilnik, zasebni zdravnik v Sv. Juriju ob I. z. iz imenika pa je bil izbrisan dr. Josip Urbacek ml. v Mariboru.

— Razpisano mesto. Odda se mesto pisarniškega uradnika v II. ali III. kategoriji pri okrajnem sodišču v Novem mestu, kakor tudi vsako drugo enako mesto, ki bi se izpraznilo zaradi razpisa ali med razpisom. Prošnje je vložiti pri okrajnem sodišču v Novem mestu do 15. oktobra. Natančnejši pogoji so objavljeni v Uradnem Listu.

— Imenovanje v državni službi. Za šef-geometra pri agrarnih operacijah mariborske oblasti v I. skupini II. kategorije je postavljen Fran Avčin. Postavljen je po službeni potrebi: pri srezi upravlja finančne uprave kontrole v Novem mestu za komisarija finančne kontrole v 3. skupini III. kat. Vasa Aničič, komisar finančne kontrole v Nišu.

— Novi šef tujeskega prometa. Trgovinski minister dr. Krajcar je imenoval tajnika J. Š. Grgeševiča za šefa tujeske - prometnega urada v trgovinskem ministru.

— Uradni list št. 83 z dne 15. t. m. priobčuje pravilnik o ureditvi in poslovanju državne zaloge šolskih knjig in učil v Ljubljani, odločbo o prevozu agrarnih naseljenikov in njih inventarja, tarifno obvestilo o redbi nove lokalne tarife in lusk tarife, ukaz o stanju živalskih kužnih bolezni v pomočju ljubljanske oblasti od 30. avgusta do 5. septembra in gibanje nalezljivih bolezni v mariborski oblasti od 22. do 31. avgusta.

— Razpust društev. Veliki župan mariborske oblasti je razpustil »Muzikalno in pevsko društvo« v Murški Soboti, ker že od leta 1914. ne deluje. Imovina društva je bila dodeljena ubožnemu skladu občine Murska Sobotica. — Razpusteni sta dalje podružnici »Kmetijsko - delavske zveze« v Konjicah in na Ponikvi, ker nimata pogojev za nadaljni pravni obstoj.

— Iščemo se dediči. V mestu Milwaukee je umrl meseca aprila 1917. neki Sebastian Freil. Zapustil je okoli 900 dolarjev (50.000 Din) gotovine. Pokojnik je zapustil očeta, brata in 3 sestre, čiji bivališče je označeno kot »Vidalac. Videran in Voderloch-Magden«. Ker mesto teh imen ni znano se pozivajo nasledniki oz. dediči, ako morda žive v Jugoslaviji, da javijo svoj točen naslov Priselnikiškemu komisariatu v Zagrebu, Kamenita ul. 15.

— Glavna skupščina Hrvatskega Pevskega Saveza. Redna glavna skupščina HPS se vrši 26. t. m. dopoldne v dvorani mestne posvetovalnice v Zagrebu. Istega dne se vrši dopoldne v saveznih poslovnih prostorih seja Osrednjega odbora ter se člani predstavništva Saveza in delegati žup pozivljajo, da prisostvujejo seji.

— Slovensko planinsko društvo (Osrednji odbor) naznanja, da se v ponedeljek dne 20. t. m. završi Triglavski Dom na Kredarici. V društveni pisarni so na razpolago uputnice za polovično vožnjo do postaje Bistrica-Bohinjsko jezero in nazaj v Ljubljano, v skupinah po 10 oseb.

— Prevrnjeni vojaški avtomobil. Na cesti z Bleda v Lesce se je v sredo prevrnil vojaški avto, na katerem je bilo več vojakov. K sreči je avto vozil precej počasi, tako da se ni niti sam preveč poškodoval, niti ni bil nobeden izmed vojakov resno ranjen.

— Nova predavanja ZKD. V sezoni 1926-27. Te dni smo razposlali na vsa društva seznam predavanj letošnje sezone. Ona društva, ki seznama dosedaj še ne bi prejela, naj za nemudoma zahtevajo v tajništvo ZKD. Pri tem opozarjamo na poslana navodila glede predavanj ter prosimo, da se društva istih strogo držijo. Seznam vseh predavanj, ki jih društva žele, mora biti predložen brezpogojno do 1. oktobra t. l., da moremo vsa predavanja porazdeliti so-

razmerno na posamezna društva. Vse teme so večinoma nove ter zanimive. Predavanja so brezplačna, zato naj društva ugodne prilike ne zamude.

— Dvodnevni praktični tečaj za uporabo sadja in povrtnine na kmetijski šoli v Sent Jurju pri Celju bo dne 27. in 28. septembra. Tečaj in nočišče je brezplačno, celodnevna domača prehrana pa Din 15. Za one, ki ne morejo biti dva dni odsotni in za katere ne bi bilo nočišča na zavodu, zadostuje tudi prvi dan, ko se bo v glavnem demonstriralo vkuhanje sadja. Udeležba naj se sporoči po dopisnici. — Ravnatelj: ing. Petkovšek.

— Smrtna kosa. V Pernitz v Nemški Avstriji je preminul 11. t. m. upravni svetnik konzervne tovarne »Globeus« d. d. na Vrhniki, polkovnik generalštaba v pok. itd. g. Alfred del F. abro. Pokojnik je bil simpatičen in značilen mož, ki si je pridobil v poslovnem svetu mnogo prijateljev. Pokopali so ga v tork 14. t. m. na Dunaju. Blag mu spomin. Žalujočim iskreno sožalje!

Iz Ljubljane

—lj Umetniška razstava na veleselju. Najodličnejši slovenski upodabljajoči umetniki so privedli priliko Pokrajinske razstave na ljubljanskem veleselju zaokroženo umetniško razstavo, doslej prvo v tako širokem obsegu, ki je moralno popolnoma uspeša. Zbog prevelikega navala na ta paviljon si resni interesi niso zamogli natančno ogledati vseh razstavljenih umetnin, kar je vzrok, da še lepo število umetnin ni razprodano. Zato se bo za dva dni in sicer za ponedeljek dne 20. in tork 21. t. m. razstava ponovno otvorila in uvedla razprodaja umetnin po najskromnejših cenah. Vodstvo po razstavi bo ojašalo vsakomur izbiro. Naprosimo vse kulturno občinstvo za blagohoten obisk, ki je omogočen vsakomur, ker je vstop prost.

—lj Knjižnica kulturno-prosvetnega odseka Delavske zbornice. Kulturno-prosvetni odsek Delavske zbornice je otvoril v svojih prostorih v Gradišču št. 2. knjižnico, pristopno za člane in članice vseh delavskih in nameščenskih strokovnih in kulturnih organizacij, registriranih pri Delavski zbornici. Knjižnica je odprta vsak delavnik od pol 6. do 9. ure zvečer. Vstopnina s knjižnično izkaznico vred znaša 2 Din. Knjige se izposoja po osebnosti, za dobo 14 dni. Izposojnina za knjige do 100 strani znaša 25 para, za večje knjige 50 para, za vezane letnike revij i. p. pa 1 Din. Kulturno-prosvetni odsek je določil tako nizko izposojnino, da bo lahko knjižnico obiskoval vsak delavec. Ob istih urah kakor knjižnica, je odprta tudi štitalnica.

—lj V nedeljo vsi na Glince v Amerikoc, kjer se vrši velika vinaka trgatve N. S. Z. Vinč-Glince-Rožna dolina. Zabava neprijetna. Mladina kot starina se bo vrtila pod bogato obloženo vinako trto. Poleg tega bo preskrbljeno tudi za slaščice in baru. Zdravnika ne bo potreba, ker bo pristna kapljica in črna kava. Vstopnina minimalna: 3 Din. Ker je čisti dobiček namenjen za kulturno-prosv. odsek, vabi k obilni udeležbi odbor.

—lj Zatekel se je pes, italijanski hrt, sive barve. Vpraša se pri Josipu Verovšek, Dunajske ceste 16.

—lj Čekoslovenska obee v Ljubljani konča v soboto 18. t. m. o 8 1/2 h. večer ve Zvezde členskou schuzi. Členové přijďte všichni! 865-n

Iz Celja

—c Stanovanjsko sodišče v Celju zopet razglasa prosta stanovanja. Prosilci, ki reflektirajo na eno izmed razpisanih stanovanj, se morajo zgledati v pisarni stanovanjskega sodišča do 21. sept. opoldne.

—c Vodstvo obrtno-nadaljevalne šole v Celju je prevzel za časa bolezenskega dopusta g. Beno Serajnika, ravnatelja mešanske šole v Celju, g. Joško Bizjak, upravitelja mestne deške osnovne šole.

—c Hotelska šola v Celju prične s poukom dne 1. oktobra. Vodi jo bo strokovni učitelj g. Černe, ker se sedanji vodja ravnatelj g. Beno Serajnik nahaja na bolnišnični dopustu.

—c Gledališče v Celju. Dramatično društvo se je pogajalo z ljubljansko dramo radi gostovanja v Celju v bodoči sezoni. Kakor čujemo, so pogajanja došla do razveze življega zaključka. Gostovanja se bodo vršila celo po enkrat na teden, ako bo občinstvo znalo ceniti poživljenost ljubljanskih igralcev in kazalo za predstave dovolj zanimanja.

Iz Maribora

—m Kraljeva zahvala za pozdrav povodom otvoritve Trgovske akademije. — Veliki župan je obvestil vodstvo drž. trgovske akademije, da mu je dvorni minister sporočil toplo zahvalo Nj. Veličanstva kralja Aleksandra za udanostne pozdrave povodom otvoritve drž. trgovske akademije.

—m Trgovci! Obrtniki! Volite v zbornico za trgovino, obrt in industrijo se bližajo koncu. Kdor še ni odposlal glasovnice, naj to nemudoma stori. Vse potrebne informacije dajejo organizacije in zaupniki.

—m Mariborski gledališki abonma. Lanskim abonentom so prostori rezervirani do četrtka 16. t. m., priglasi za nove abonente pa se sprejemajo do četrtka 23. t. m. Abonma se plačuje v osmih zaporednih mesečnih obrokih — prvi pri vpisu. Kuponi se ukinejo, zato pa se uvedejo bloki (za 30 predstav) tudi za uradnike (po znižanih cenah in na obroke). Abonma je neprenosljiv za drugo osebo in med sezono neodpovedljiv.

—m Slove šolnika. Te dni se je poslovil od učiteljske šole v Krčevini dosedanji upravitelj g. Miroslav Pučelik, ki je na šoli deloval skoro 80 let in v zgodnji v tem času celo generacije zavednih Slovencev. To je tem bolj priznanja vredno, ako upoštevamo, da je bila Krčevina do prevrata razkrščana kot gnezdo renegatstva. Odličnemu šolniku, ki je užival v Mariboru splošne simpatije, želimo čim najprej odloži in zadoščeno v pošteno zaslužnem pokoju.

Gospodarstvo

Izvoz živine in perutnine

V lanske izvozni kampanji, t. j. od 1. septembra 1925 do 1. septembra 1926 je znašal izvoz živine, mesnih in mlečnih izdelkov iz Jugoslavije 2.017.500.000 Din. To je običajno druga največja postavka v našem izvozu. Po cenniti IV. gospodarskega kongresa naj bi znašal izvoz živine, perutnine, mesnih in mlečnih izdelkov od 1. septembra 1926 do 1. septembra 1927 kakor sledi:

Goveje živine 100.000 kom. v vrednosti 350 milijonov Din, prešičev 110.000 v vrednosti 160 milijonov, drobnice 500.000 v vrednosti 100 milijonov, telet 4000 v vrednosti 3.600.000, konj 30.000 v vrednosti 90 milijonov, mul in oslov 5000 za 2 milijona, žrebet 200 za 300.000, perutnine 1250 ton za 25 milijonov, jaje 300.000 ton za 600 milijonov, svežega mesa in mesnih izdelkov 16.000 ton za 285 milijonov, svinjske masti 200 vagonov za 36 milijonov, odpadkov 185 vagonov za 30 mil., mleka in mlečnih izdelkov 6 milijonov kilogramov za 13 mil., sira 1.700.000 kg za 43 milijonov, masla 300.000 kg za 10 milijonov, ostalih mlečnih izdelkov 15.000 kg za 250.000, kož 3000 ton za 181 mil. Celokupna vrednost našega izvoza živine, perutnine in izdelkov v novi izvozni kampanji se ceni na 1.888.750.000 Din. V primeri z lanskim izvozno kampanjo se nam obeta torej znatno primanjkljaj.

—g Gostilničarji zahtevajo sekcije pri zbornicah. Gostilničarska združenja so se obrnila na pristojno mesto s spomenico, v kateri zahtevajo, naj se osnujejo pri vseh zbornicah posebne gostilničarske sekcije.

—g Sol za živino. Letošnje seno je radi deževnega vremena in poplav v mnogih krajih tako slabo, da ga živina neče jesti. Zato je upravni odbor državnega monopola sklenil pustiti v promet posebno vrsto soli, ki bo namenjena samo za krmo. S to soljo bodo kmetovalci solili slabo seno. Sol za živino se bo pridelovala v Kreki, in sicer 2 vagona dnevno. Prodajna cena bo 1.50 Din kilogram franko Kreka. Kdor si želi nabaviti te soli, mora položiti pri monopolnem skladišču v Kreki kavejci, ki je odvisna od količine soli.

—g Izplačilo desetega kupona 70dsto nega investicijskega posojila iz l. 1921. Finančni minister je dal generalni direkciji državnih dolgov pri Narodni banki na razpolago 17.456.950 Din v svrhu izplačila desetega kupona 70dsto nega investicijskega posojila, čigar rok pade na 15. septembra 1926. Kupone izplačujejo vse finančne delegacije, oblastna finančna direkcija v Novem Sadu, vse okrajne in srezke finančne uprave, finančna ravnateljstva in vsi davčni uradi, potem Poštna hranilnica v Beogradu in njene podružnice v Zagrebu, Ljubljani in Sarajevu s podrejenimi poštami, vsi denarni zavodi in generalna direkcija državnih dolgov v Beogradu.

—g Glavna skupščina zagrebške borze. Zagrebška borza je namerala sklicati glavno skupščino v novi palači. Ker pa nortranost nove palače še ni urejena, se bo vršila glavna skupščina v starem poslopu, in sicer v oktobru.

—g Tarifa za izvoz preko Trsta in Hamburga. Zastopniki vseh onih držav, ki so zainteresirane na izvozu preko Trsta in Hamburga — to so Jugoslavija, Čekoslovaška, Avstrija, Italija in Nemčija — se sestanejo 17. t. m. v Hamburgu, da določijo tarifo za izvoz preko teh dveh pristanišč.

—g Naše vialne železnice. Kakor znano, je v naši državi 3000 kilometrov vialnih železnic, ki so last 40 tujih delniških družb. Promet na teh železnicah je upravljalo doslej prometno ministru. Za eksploatacijo vialnih železnic je plačevala država določeno odškodnino. To plačevanje pa doslej še ni bilo regulirano. Zato je ministrski svet sklenil, da se morajo takoj prirediti pogajanja z lastniki vialnih železnic o ureditvi pravnih in finančnih odnošajev.

—g Poštna hranilnica je imela 31. avgusta 13.198 čekovnih računov, od tega 4370 v Ljubljani, 4243 v Zagrebu, 2598 v Sarajevu in 1994 v Beogradu. Vlog je bilo istega dne v Ljubljani 64.5 milijona, v Zagrebu 73.9, v Sarajevu 53.1 in v Beogradu 95.5, skupaj nekaj nad 287 milijonov Din. Celokupni promet vseh poštnohranišničnih zavodov je znašal v avgustu 3.3 milijarde Din.

Pacifistično taborenje

V prijazni dolini Seine in Oise, v parku starodavnega gradu Bierville, se je zbrala nedavno na tritedensko taborenje čudovita družba. Moški in ženske, večinoma gologlavi in bos, oblečeni po najnovejši modi, mnogi samo v trikotih. Bilo jih je okrog 5000. Večino so tvorili Nemci, ki jih je prišlo na to originalno zborovanje nad 3000. Udeleženci iz sovjetske Rusije so prispeli z rdečimi prapori. Zborovanja so se udeležili zastopniki 30 narodov. Francozi so se udeležili samo otvoritvene in zaključne seje. Tako se je vršil deseti mirovni kongres. Bil je vsekakor originalnejši in zabavnejši kakor dosedanjih devet kongresov. Mirovni kongresi so vedno dolgočasni, toda o desetem se to ne da reči. Kongresisti so stanovali v šotorih, banketi so se vršili pod dvema velikima šotoroma, kjer je lahko obedovalo istočasno nad 3 tisoč oseb, vsaki dan so se vršile na prostem gledališke predstave, udeleženci mirovnega kongresa so pili, plesali in prepevali, da je bilo veselje. Paradokso je pa dejstvo, da je posodilo organizatorjem šotore, kuhinjsko posodo in drugo robo francosko vojno ministru in da so stražili udeležence francoski vojniki.

Predsednik mirovne demokratične lige je lastnik biervillskega gradu Marc Sanglier, znani francoski pacifist. Svoj grad in krassen park, ki se razprostira okrog gradu, je spremenil v nekaj mirovni tuculsum. Ceste, ki vodijo iz gradu v okolico, se nazivajo ulice miru, bratstva ali narodov. Sanglier je dal napraviti pred gradom Kalvarijo miru z velikim bronastim Kristusom na križu, ki stoji vrh Kalvarije in kiče vse pacifiste pod svoje okrilje. Skratka, mirovni ljubni graščak je spremenil svoj grad v popolno pozorišče mirovnega kongre-

Najlepši črtaš

Vaši lastni lasi

ohranijo se lahko skozi primerno nego, samo pogoviti se ne morejo, ako je prepuščeno. Perite zato najmanj vsakih 14 dni Vaše lase z izkuštenim

Shamponom s črno glavo

To sredstvo s svojim izvrstnim delovanjem za pranje glave odstranjuje vse nečistoosti na glavi ter napravi lasne luke in leske kot svilu. Pri kupovanju pazite na tanko na zavoranem znak »ČRNA GLAVA« in zahtevajte naravnost »SCHWARZKOPF SHAMPOON«. — Glavna prodajalnice za Jugoslavijo »RAVE« d. d., Zagreb.

sa. Pomagal mu je ravnatelj Odeona Gernier kot režiser živih slik, dalje številni pariški umetniki in umetnice, odlični politiki, katoliški škofje, levičarski poslanci in celo vojni minister, ki se je hotel udeležiti taborenja, pa mu ministrski svet ni dovolil. Pač pa je poslal svojega zastopnika. Do tu bi bilo vse v redu. Govori, ples, petje, kopanje in rajanje pod milim nebom so stvari, ki jih nobena država ne more prepovedati. Toda Nemci, ki so začeli izvažati pacifizem v Francijo, so nastopili s predlogom, naj mirovni kongres sprejme resolucijo, ki pravi, da pomeni vojaška služba vmešavanje države v privatno življenje in da država nima pravice siliti državljana k vojakom. To je bilo za prisotne voditelje francoskih levih strank malo preveč in tako so se zborovali končno sporazumeli na tem, da pozovejo vse države, naj se podreje višjim mednarodnim organom in naj se vojaška služba pri onih, ki so svojem naziranju ne morejo obleči vojaške suknje, zamenja s kako drugo obveznostjo namram državi. Vsa nesreča je v tem, da zagovarjajo pacifizem v Nemčiji vedno samo razni neodgovorni prenapetiji ali pa hinavci, dočim jih podpirajo v Franciji vodilni politiki in državniki. Vsi se še dobro spominjamo, da so francoski socialisti v parlamentu dva meseca pred svetovno vojno zahtevali, naj vlada uvede enoletno vojaško službo čla, da so jim nemški socialisti svečano zatrejvali, da Nemčija ne pripravlja vojne in da se je pod nobenim pogojem ne udeleži. To usodno zmoto francoskih socialistov je moral plačati Jaures s svojjo glavo.

V celoti je bil deseti mirovni kongres pravi teater. Vrhunc neke žive slike je bil prizor, ki kaže, kako Nemka poljubila Francozino. Mnogi govorniki so pretakali krokodilove solze, da bi bil efekt govorov čim večji. Italijanski delegat Nititi je izjavil, da je najboljšo sredstvo za doseg trajnega miru smeh. Žal ta kongres človeštva niti za ped ni približal k blaženi dobi večnega miru. Mnogi narodi so v vojni obogateli, drugi so se osvobodili tuje nadvlade, a kljub temu se vsi bojimo vojne. Zgodovinarji lahko dokažejo, da je prinesel Evropi največjo koncepcijo trajnega miru Napoleon.

Rudolf Eucken umrl

V Jeni je umrl te dni znani nemški filozof Rudolf Eucken. Z njim je legel v grob filozof, čigar ime ostane zapisano v zgodovini nemške filozofije in isti vrsti z imeni Kanta, Fiserja, Hegla in drugih znamenitih nemških filozofov. Eucken je oznanjal premoč duševnega življenja nad materialnim. Nastopal je proti modernim principom tako zvane borbe za obstanek in pozival človeštvo, naj skrbi v prvi vrsti za svoje notranje duhovno življenje. V sedanji materialistični dobi seveda ni mogel postati popularen, pač pa si je pridobil okoli krog učencev, ki so se navdušeno oklenili njegove filozofije. L. 1908. je podelila stoholmska akademija Rudolfu Euckenu Nobelovo literarno nagrado zato, ker je v svojih knjigah širil plemenite ideje. Med najboljša Euckenova dela spada obsežna razprava, ki je izšla v posebni knjigi pod naslovom »Die Lebensanschauungen der grossen Denker«.

Eucken je bil rojen začetkom januarja l. 1846. Po končanih študijah je predaval na univerzi v Jeni filozofijo. V Jeni je ostal do svoje smrti. Bil je idealist in zato s svojo filozofijo ni mogel prodreti v široko javnost, vendar je pa dosegel poleg drugih idealistov s svojimi deli lepe uspehe. Zadnje čase se namreč vedno bolj čujejo glasovi, da se mora zasebno in javno življenje otrestiti materializma in da se mora človeška družba duhovno preroditi, sicer se pogrezne v moralno močvirje, iz katerega ne bo naša izhoda.

× Nov zločin divjih lovcv. Nedavno smo poročali o umoru dveh lovskih stražnikov, ki sta postala na Niževstriskem žrtve divjih lovcv. Te dni javljajo o novem umoru. Zed tedni dni so pogrešali logarja znanega admontskega samostana. Včeraj so ga našli ubitega. Vsi znaki kažejo, da je na patrolji zasadel divje lovcve in se spustil z njimi v boj, v katerem pa je podlegel.

× Avtomobilska nesreča španskega kralja. Španski kralj Alfonz se je vračal v tork iz Biarritza v Južni Franciji v Madrid. Njegov avto je na nekem ovinku trčil v drug, nasproti vozeč avto. Oba voza sta bila precej poškodovana, kralju in potniku v drugem vozu pa se ni zgodilo ničesar.

× Poroka generala Ludendorffa. Znani nemški general Ludendorff, nekdanj Hindenburgova desna roka, danes tragikomni vodja nemških fašistov in revanžnikov, se je v tork v drugi poročil. Vzel je neko zdravnico po imenu von Kemnitz.

To in ono

Najtežja mladenka na svetu

Med svetovne kuriozitete spada gotovo tudi 15 letna Herta M. iz Nemčije. Dekle ne slovi morda radi svoje lepote, marveč radi svoje izredne obilnosti. Mlada Herta namreč ne tehtja nič več in nič manj nego 250 kg.

Dekle, ki se sedaj kaže posetnikom vselej v Frankfurthu in vzbuja vseobčo pozornost, pripoveduje gledalcem oziroma zijaalom zgodovino svojega življenja. Ko se je rodila je bila osem kg teža (?). Že tretji mesec je bila tako teža, da je mati ni mogla več pestovati. V šoli so za njo stesali posebno klop. Že kot trinajstletno mladenko pa so jo izključili iz šole, ker so se vse njene součenke bolj zanimale zanjo kot pa za pouk. Pred dobrim letom so jo pričeli roditelji voditi po raznih razstavah in sejmih kot fenomenalni pojav, kar zaisto je. Tako živi sedaj in ona sama in njena rodbina samo od njene debelosti in velikosti.

Operacija v jarku

Presenetljiv dogodek se je pripetil te dni v Franciji. Zdravnik dr. Larrien je peljal v bolnico nekega bolnika, ki ga je bilo treba takoj operirati v grlu. Toda med vožnjo se je začel bolnik dušiti. Samo takojšnja operacija mu je mogla rešiti življenje. Zdravnik je avtomobil ustavil, položil bolnika na zadnji sedež in se pripravil k operaciji. Toda bolnik se je začel obupno braniti. Vnel se je boji in kmalu sta padla oba iz avtomobila v bližnji jarek. Tu se je začel bolnik znova dušiti. Bila je nevarnost, da umre v zdravnikovih rokah. Oklenil se je zdravnik tako silo, da se ta ni mogel ganiti. Ko je bolnik naposled omedlel, je zdravnik hitro izvršil operacijo in mu porinil v grlo cev, da je lahko normalno dihal.

Po operaciji je zdravnik prestrašeno opazil, da mu je bolnik opraskal in porizel roke do krvi. Tudi obleko mu je raztrgal. Toda operacija se je posrečila in zdravnik je bil zadovoljen.

Iz ameriške kriminalistike

Chicago je eldorado vseh ameriških banditov. Ni ga mesta na svetu, kjer bi bilo izvršenih toliko roparskih umorov, pobojev in drugih zločinov. Vsi napori policije, da zatre to gadjo zalego, so brezuspešni. Nasprotno, banditi so dan za dnem drznejši in kar je najzanimivejše, je dejstvo, da so se pojavile med banditi tudi ženske, ki glede drznosti celo prekašajo moške.

Nedavno je bil izvršen v mestu drzen roparski napad v urad ulične železnice. Napad se roparjem ni obnesel, ker je bila policija pravčasno obveščena o naklepu zločinske tolpe.

Pred urad so se pripeljali trije roparji, ki so imeli na glavi sprevedniške čepice, v družbi z njimi pa sta bili tudi dve deklici. Eden roparjev je v predstavi stražni železničarje, dva pa sta stopila v družbi obeh deklet v urad blagajnika, ki pa je njihov prihod že pričakoval, se bliskoma vrgel na tla, skriti poli-

cisti pa so otvorili ogenj na bandite. Prvi izmed njih se je takoj zgrudil težko ranjen na tla, drugi pa je pobegnil kljub temu, da je bil štirikrat zadet. Kasneje ga je policija prišla v njegovem stanovanju. Tretji zločinec je bil ustreljen na begu. Izmed ženskih napadalok so eno po hudi borbi obvladali in aretirali, druga pa je pobegnila.

Kaj je mogoče v Nemčiji!

Iz Magdeburga poročajo o novem justičnem skandalu. Te dni je izdal neki ugledni magdeburški zdravnik brošuro, v kateri pravi, da je bil 78 letni dr. Karl Brill pred 25 leti glavni junak senzacionalnega procesa, pri katerem so prišli na dan vse podrobnosti njegovega rodbinskega življenja. Sodišče je dalo Brillu preiskati, nakar je bil proglašen blaznim. Kljub temu je bil kmalu po procesu imenovan ravnateljem bolnice. Poveljnik magdeburške garnizije gen. Klitzing je bil Brillov prijatelj in kot tak se je zavzel zanj pri cesarju Vilhelmu. Brill je imel pozneje opetovano konflikte s sodniki in zato se je moral zagovarjati pred častnim sodiščem zdravniške zbornice. Toda cesar Vilhelm je strogo prepovedal državnim organom širiti vesti o tej aferi. Sodniki so hoteli Brillu tožiti, toda oblasti so tožbe odklanjale, češ da je Brill blazen.

Kljub temu je uradno blazni mož ostal ravnatelj bolnice. Opetovano so ga klicali kot zdravniškega izvedenca celo na sodišče in pri obravnavah so upoštevali njegovo mnenje. V Magdeburgu imajo torej že 25 let zdravnika, ki je uradno proglašen blaznim. Brill preiskuje druge duševno bolne in sodišče mora z njegovim mnenjem računati.

Grozen zločin mladoletnega

Zločini mladoletnih se po vojni strahovito množijo, kar je v prvi vrsti posledica zanemarjene vzgoje med vojno in v prvih povojnih letih. Na Gornje Avstrijskem so prijeli mladega, komaj 13 letnega dečka, ki je na naravnost bestialen način zadavil 3-letnega otročiča in ga po usmrtni vrgel v vaški potok. Zverinskemu dejanju sta prisostvovala še dva druga mladoletna dečka in starosti 8 in 9 let.

13-letni dečko je pomladil obral črešnje na sosedovem vrtu. Pri tem ga je zapazil sosed in ga temeljito pretepel. Fantu je kazen šla do srca in je ni mogel pozabiti. Sosed je imel 3-letnega sinčka, katerega si je pokvarjeni dečko izbral za žrtev svojega maščevanja. Ko ga je nedavno opazil v družbi dveh svojih prijateljev, se mu je približal in ga vrgel na tla. Z obema nogama mu je stopil na prsa, okoli vratu pa mu je ovil ruto in ga tako dolgo davil, da je sinček izdihnil svojo dušo. Podivjani mladostni zločinec je nato pograbil mrtvo trupelce in ga vrgel v vaški potok.

Oba fanta, ki sta prisostvovala prizoru, sta o tem molčala ko grob. Ne da bi trenila, sta opazovala podivjano početje starejšega druga. Ko je bilo tega strašnega prizora konec, sta obljubila 13-letnemu prijatelju, da bosta molčala

o dogodku. In res nista niti besedice črhnila. Odsila sta domov, kjer sta dogodek zmolčala.

Umorjenega otroka je voda zanesla v vas, kjer so ga našli vaščani. Orožnik so skoro teden dni poizvedovali za zločinom, dokler niso dognali, da je zločin izvršil 13-letni dečko, ki se je hotel maščevati za pretep radi kraje črešnji. Fant je sprva tajil, pozneje pa so našli pri njem okrvavljene hlače in fant se je splašil. Priznal je zločinsko dejanje ter navedel priči, ki sta prisostvovali strahovitemu prizoru. Oba fanta sta do tistega dne molčala kot grob, potem pa sta vse po resnici navedla, kakor se je dogodilo. Zločince so oddali v zapore, odkoder pride v kratkem pred mladinsko sodišče.

Smrt modernega Metuzalema

150 let star — 45 let vojak.

V Tiflisu je umrl te dni moderni Metuzalem in menda najstarejši človek na svetu, veteran Andrej Nikolajevič Andrusenko, eden zadnjih bojevnikov proti Napoleonu. Nikolajevič se je leta 1812 udeležil borbe proti francoskemu imperatorju. Bil je podoficir v carjevi gardi. Rojen je bil okrog l. 1780, tako da je dosegel starost blizu 150 let.

Tekom svojega življenja je bil Andrusenko polnih 45 let vojak. Poleg pohoda proti Francozom se je udeležil še drugih vojn, tako tudi vojne povodom vstaje Poljakov leta 1831. Bil je v vojni trikrat ranjen ter je imel na obrazu več brazgotin, povzročenih po udarcih s sabljo. Starček je bil do zadnjega duševno popolnoma čil in rad je pripovedoval svoje doživljaje. Živel je popolnoma priprosto in do leta 1916 zgolj od malih dohodkov, ki mu jih je donosala pokojnina invalida. Po izbruhu revolucije so mu od padli še ti dohodki in bil je navezan zgolj na podpore svojih sinov, vnukov in pravnukov. Nikolajevič je pripovedoval, da v svojem življenju ni nikdar pil alkohola, pač pa se spominja, da se ga je pred 125 leti enkrat »nalezelo«. Na predvečer svoje smrti je odšel še v mesto po tobak. Nato si je napolnil svojo pipo in jo pokadil. Med kajenjem je zaspal za večno.

Borba za Prater

Ponos vsakega Dunajčana je sloviti Prater. Ne oni Prater, ki ga navadno poznajo pod tem imenom po svetu, mesto z vrtiljaki, gugalnicami, strelšči panoptiki in svetovnoznanim »Riesenradom«, ampak ogromni, divni nasadi, ki se razprostirajo med Dunavom in dunavskim kanalom cele kilometre daleč in ki tvorijo izredno priljubljeno sprehajališče in izletišče Dunajčanov.

Ves ta ogromni, okrog 6000 oralov obsežni kompleks je bil nekdanj last habsburške hiše in je po prevratu prešel v državno last. Se iz predvojnih časov datira prepoved za vožnjo z avtomobili po Prateru in po njegovih drevoredih. Dovoljena je le vožnja z vozovi. Te dni pa je država to prepoved deloma ukinila in dovolila, da smejo v nekaterih delih drevoredov voziti tudi avtomobili. Značilno za mentaliteto pravega Dunajčana je, da se je proti tej odredbi pojavil med prebivalstvom velik odpor in da eno-dušno zahtevajo, naj ostanejo dre-

voredi za avtomobile še nadalje zaprti.

Odpor ne izvira morda iz varnostnih razlogov, saj ima sloviti »Hauptallee«, za katero v prvi vrsti gre, poleg posebnega drevoreda za jezdece na vsaki strani še po en drevored za pešce. Vzrok za odpor je iskati le v konservativnosti in v tradicijah. Ideal dunajskega malega meščana je fijakarska vožnja v Prater; birmanci se vesele na to vožnjo, kakor pri nas na uro, že dolge tedne poprej. Prater in konjska kočija sta neločljiva pojma, avto pa ne spada na ta okvir. Kljub temu ni dvoma, da bo prej ali slej zmagal avto nad konjem tudi v Prateru. Zopet bo s tem končana idilična tradicija, a tak je pač tok modernega časa tehnike, elektrike in benzina...

Zvezde in ljudje

Zvezdoslovje se zdi mnogim še vedno fantastična veda brez prave znanstvene podlage. Fage in Legendre sta obvestila nedavno pariško akademijo znanosti o pojavu, ki so ga naravoslovci že opetovano opazovali. Neki morski črv splava ob določenem času na površje in se solnči. Naravoslovci so ugotovili, da splavajo ti črvi na površje vedno ob isti lunini fazi tako, da je zelo verjetno, da se ravna razmnoževanje teh primitivnih živali po luninih fazah. Ako bi šlo za poedine pojave, bi se dalo govoriti o naključju. Tako so pa naravoslovci opazovali nebroj pojavov, iz katerih sledi, da zvezde vplivajo na organično življenje. Pred šestimi leti je Maignon znanstvenim potom dokazal, da vplivajo periodični kozmični pojavi tudi na prehrano. Dokazal je, da so nekatere žleze podvržene gotovemu časovnemu ritmu in da ta ritem ni odvisen od toplote.

Tudi človek je več ali manj podvržen vplivu nebesnih teles. Vsi poznamo znani ženski fiziološki fenomen, čigar mesečna periodičnost je nedvomna. Tudi v tem primeru se je govorilo o naključju. Vpliv lune na žensko

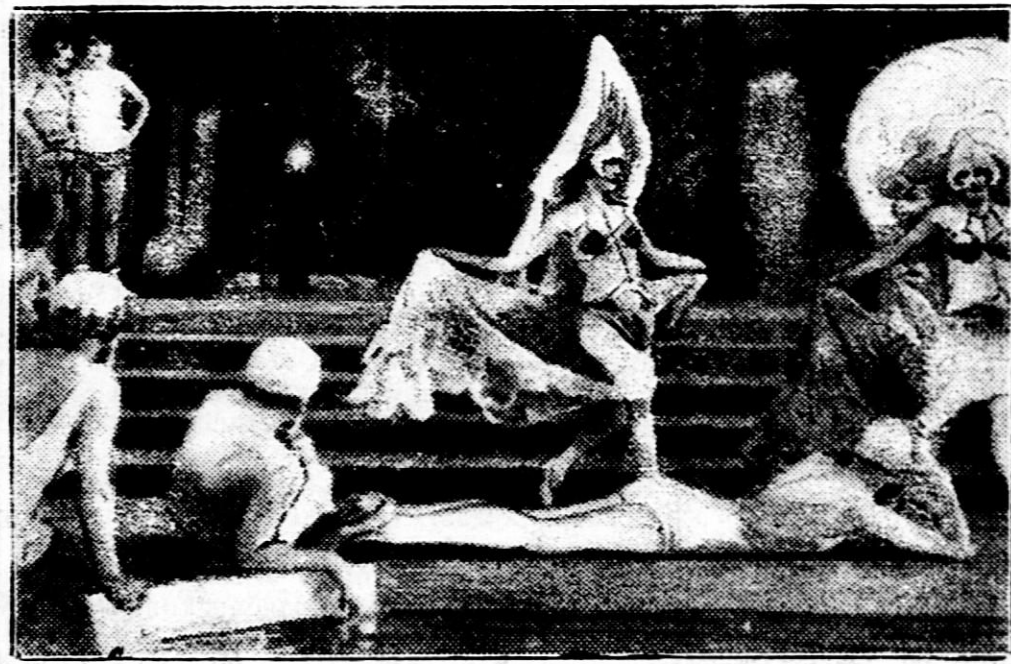
menstruacijo sicer ni dokazan, z druge strani pa moramo priznati, da si učenjaki tega pojava drugače ne znajo razlagati. Abbe Moreux je dokazal, da vplivajo strašni magnetični viharji na človeško razpoloženje. Ti viharji spremljajo velike solnčne pege. Zanimivo je, da so učenjaki že opetovano opazovali vpliv solnčnih peg na ljudi. Tako so dognali, da je šolska mladina za časa solnčnih peg običajno zelo nervozna, starejši ljudje pa bojevit. Drugi učenjaki so dokazali, da se pojavljajo nekatere kronične bolezni, kakor revmatizem, podagra itd., s povratkom velikih solnčnih peg. Nekateri ljudje so podvrženi vplivu letnih časov. Blazniki so ob gotovih letnih časih posebno nemirni.

Pri vseh teh pojavih gre deloma za hipoteze. Ako opazujemo vsak pojav posebej, se nam zdi vpliv nebesnih teles na človeka neverjeten. Ako pa združimo vse v eno celoto, se ne moremo ubraniti misli, da kozmos res vpliva na funkcije naših organov. Po mnenju učenjakov gre za nekako izžarevanje nebesnih teles, ki doslej še ni pojasnjeno. Človeški organizem reagira na elektromagnetno izžarevanje, na ultravijoličaste in x-zarke kakor tudi na vse večje spremembe v svetovju.

Samomor mlade vdove. Na Dunaju se je v torko smrtno ponesrečil šofer Litschauer, ki se je bil še le nedavno poročil. Njegova žena, šele 25 let stara Hilda, si je vzela možovo smrt tako k srcu, da se je sčeraj zastrupila s plinom.

Velik vlom na Dunaju. V noči od srede na četrtek so vlomili vdri v pisarno tekstilne veletrgovine Apore na Schottentingu in odnesli iz blagajne okrog 2500 šilingov (200.000 Din). V poslopje so prišli po podučnem kanalu, iz katerega so prebili steno v kleti in nato strop iz kleti v pisarno. Razbili so blagajno in jo izropali, poleg tega pa odnesli tudi velike množine svil in drugih tkanin. Odsli so zopet po kanalu in izginili brez sledu.

GROFICA ORLOV

Scenarist je dneva
Prekraseno rusko
francoski vele-
m ljubavi, ju-
aštva razkoš a
sijaja. Krasni
ralci. - Veliča-
ne scene. —
kolosalna režija:

predstave ob
4., 1/2 6.,
1/2 8., 1/2 10.

ELITNI KINO MATICA najudobnejši kino v Ljubljani,
moderna izvrstna ventilacija. — Telefon št. 124.

Prednaznanilo: Najnovejši Lya de Putti - vefilm „Mlada kri“

S. Kočonda, Zagreb
veletrgovina z orožjem
in municijo

Glavna zastopstva tvornic:
Piloni, Bayard, Walther, Mauser, Forgeon
Veliko skladišče orig. angleške trvdke šiber. — Obravljamo vse vrste
popravlila in montiranje daljnogledov
Trgovci, lovska in strelska društva posebne cene
Zahtevajte novi cenik!

Konzervna tovarna „GLOBUS“, d. d. na Vrhniki javlja tužno vest, da je njen upravni svetnik, gospod
ALFRED DEL FABRO
polkovnik generalnega štaba o pokojn, ravnatelj B. Weizler-
jevih industrij itd.
dne 11. t. m. v Pernitzu, Nemška Avstrija, po dolgi, mučni
bolezni preminil.
Pogreb spoštovanega pokojnika se je vršil dne 14. t. m.
na Dunaju.
Marljivega upravnega svetnika, kateremu je bilo vse živ-
ljenje le en delaven dan, ohranimo v najlepšem spominu.
VRHNIKA, dne 16. septembra 1926.

Foto-aparate,
risalna orodja strokovne
popravlja mehanika in
lavnica Anton Kozina
Ljubljana, Cegnarjeva
ulica 12. 2538

30.000 Din posojila
išče trgovce proti ga-
ranciji in dobri obre-
stim. — Ponudbe pod
«Varno/2687» na upravo
«Slov. Naroda».

Trg. pomočnik
spreten prodajalec, zmo-
žen tudi nemščine in se
ne boji dela — se sprej-
me. Hrana in stanova-
nje v hiši. — M. Ber-
dajs, trgovina s špice-
rijskim blagom in seme-
ni, Maribor. 2683

Trinadstr. hiša
v Ljubljani na dobrem
prometnem in trgovskem
kraju naprodaj. — Po-
nudbe pod «Sreča/2684»
na upravo «Slov. Nar.».

Pisalni stroj
Remington, dobro ohran-
jen, naprodaj. Ponud-
be pod Remington/2688
na upravo «Slov. Nar.».

Gospodična
zmožna slovenskega in
nemškega jezika — išče
službo blagajničarke. —
Ponudbe pod «Poštena
in pridna/2685» na upra-
vo «Slov. Naroda».

Brivski pomočnik
vojašine prost, zmožen
slovenskega in nemške-
ga jezika se išče za ta-
kojšnji nastop. — Po-
nudbe pod «Takojšnji
nastop/2686» na upravo
«Slov. Naroda».

Parketov
(hrastovih) večjo mno-
žino ima vedno v zalogi
ter jih oddaja po ugod-
ni ceni tudi na manjši
količine A. Kanc, lesna
industrija, Mengeš 2665

NAJBOLJŠI BRNSKI BLAGOVI

Zajamčeno čistovolnene moške
— in damske blagove —
— zadnjih novosti —
za

- jesensko in zimsko sezijo -
razpošila najbolj renomirana
zaloga tvornice suknja
SIEGEL-IMHOF, Brno
Palaškohe tř. 12
Največja izbira. - Najnižje tvorniške cene. Najsolidnejša
izvršitev vseh naročil. — Na zahtevo vzorci zastoni
in poštnine prosto. — Tudi privatnim.

Telefon **Ivan Zakotnik** Telefon
379 mestni tesarski mojster 379
LJUBLJANA, Dunajska cesta 46

Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrešja
za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike. Stropi,
razna tla, stopnice, lednice, pavilioni, verande, lesene
ograje itd. — Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov
PARNA ŽAGA 23-T Tovarna turinija

Stari kolesarji priporočajo le
„Puch“ - kolesa
zato jih večina pridno kupuje le pri trdki
Ign. Vok, Ljubljana
Tavčarjeva (Sodna) ul. 7
Nizke cene! Tudi na obroke!